

ZPRÁVA

o stavu životního prostředí
za rok 2015

PRECHEZA a.s. je významný evropský výrobce kvalitní titanové běloby a dalších anorganických pigmentů. Je bezpečným, moderním a dobře řízeným podnikem, který při všech činnostech zohledňuje ochranu životního prostředí.

 PRECHEZA

Akciová společnost PRECHEZA

se sídlem v Přerově má více než stoletou tradici, zejména ve výrobě anorganických chemických produktů. Je významným výrobcem anorganických pigmentů v ČR, jedním ze tří výrobců titanové běloby v rámci zemí CEFTA a vývozcem technologického know how. Dále je zakládajícím členem Svazu chemického průmyslu ČR, členem Asociace výrobců nátěrových hmot a aktivním členem Hospodářské komory a řádným členem Asociace výrobců titanové běloby (TDMA) v EU.

Výrobní technologie jsou založeny na vlastním know-how společnosti a odpovídají požadavkům předpisů Evropské unie, jak v oblasti ochrany životního prostředí, tak z hlediska aplikace nejlepší dostupné techniky.

Management společnosti a jeho jednotlivé součásti, zejména systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, kvality a životního prostředí, jsou vystavěny na bázi celosvětově uznávaných standardů ISO 9001, ISO 14001 a OHSAS 18001. V roce 2015 byl nově certifikován systém bezpečnosti potravin podle mezinárodního standardu FSSC 22000 pro výrobu titanové běloby potravinářského stupně a implementován systém prevence závažné havárie na základě schválení bezpečnostního programu ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi. Akciová společnost rovněž zahájila přípravu systému managementu hospodaření s energií podle standardu ISO 50001 k certifikaci. Jednotlivé výrobky jsou dále certifikovány na shodu s příslušnými legislativními a technickými předpisy. Odborný dohled provádějí externí autorizované osoby. PRECHEZA se od roku 1994 účastní celosvětové aktivity RESPONSIBLE CARE – odpovědná péče a podnikání v chemii.

Výrobní program PRECHEZY je orientován především na výrobu anorganických pigmentů a chemikálií vzniklých jako meziprodukty při hlavní výrobě. Nejdůležitějším výrobkem PRECHEZY je titanová běloba PRETIOX, její prodej představuje cca 80 % celkového obratu společnosti. Dále se na obratu společnosti podílejí železité pigmenty (12 %), kyselina sírová (2 %) a ostatní chemikálie. PRECHEZA exportuje více než 85 procent své produkce do zahraničí. Polovina výrobků míří do západní Evropy a zbytek do severní a střední Ameriky, Asie a východní Evropy.

Zpráva o stavu životního prostředí

Systémový přístup k životnímu prostředí a bezpečnosti práce

Responsible Care

PRECHEZA a.s. se řídí osmi základními principy dobrovolného programu „RESPONSIBLE CARE“ - Odpovědné podnikání v chemii:

1. Vstřícnost
2. Ochrana zdraví, bezpečnost zdraví
3. Komplexní ochrana životního prostředí
4. Zmírnění důsledků ekologických závad
5. Protihavarijní připravenost
6. Ekomanagement
7. Výchova a výcvik
8. Informační otevřenost

Základní principy „RESPONSIBLE CARE“ v oblasti životního prostředí jsou rozpracovány ve schválené „Integrované politice systémů řízení“ akciové společnosti a v programu RC. PRECHEZA a.s. má právo po 7. obhajobě v roce 2012 používat logo RESPONSIBLE CARE – Odpovědné podnikání v chemii do října roku 2016.

Integrovaná politika systémů řízení

Nedílnou součástí všech činností PRECHEZA a.s., výrobce anorganických pigmentů a dalších chemických látek, je systémová péče o

- bezpečnost a ochranu zdraví při práci (BOZP) zaměstnanců a dalších osob v areálu společnosti,
- prevenci závažných havárií (PZH) při činnostech s vybranými chemickými látkami ve vztahu k lidem, životnímu prostředí a majetku v areálu společnosti a v jeho okolí,
- snižování negativních vlivů společnosti na životní prostředí,
- zabezpečování stanovené, dohodnuté či předpokládané kvality a bezpečnosti výrobků, služeb a procesů,
- snižování energetické náročnosti výrobních a nevýrobních aktivit společnosti a objektů v jejím vlastnictví.

V souladu s tímto přístupem se PRECHEZA a.s. zavazuje:

- 1.** Dodržovat v oblastech BOZP, PZH, kvality, péče o životní prostředí a při užití a spotřebě energie a v energetické účinnosti příslušné požadavky právních předpisů a jiné požadavky, které se na společnost vztahují nebo k nimž se zavázala.
- 2.** Trvale a cíleně zlepšovat výkonnost společnosti v oblastech BOZP, PZH, v dopadech činností na životní prostředí, v kvalitě výroby, služeb a procesů a v energetické účinnosti a současně poskytovat pro dosahování stanovených cílů všechny potřebné zdroje.
- 3.** Soustavně vyhledávat možná rizika, provádět jejich hodnocení a dbát na prevenci vzniku úrazů, závažných havárií, poškození zdraví, znečištění či jiných negativních dopadů na životní prostředí, nekvalitních výrobků, služeb či procesů a nevhodného používání energie.
- 4.** Zajišťovat komplexní způsobilost, vzdělávání a motivaci zaměstnanců ke správnému a bezpečnému řízení procesů a k uvědomění si vlastní odpovědnosti za ovlivnění BOZP, PZH, životního prostředí, kvality a hospodaření s energií.
- 5.** Otevřeně komunikovat se zainteresovanými stranami v oblastech BOZP, PZH, kvality, péče o životní prostředí, hospodaření s energií a poskytovat nezbytné informace za účelem nastavení vzájemných závazků, dokladování jejich plnění a k získání zpětné vazby ke zlepšení výkonnosti.

Závazky integrované politiky systémů řízení jsou promítnuty do soustavy vnitřních řídicích norem, které vymezují práva, povinnosti a procesní postupy v oblastech BOZP, PZH, kvality, péče o životní prostředí a hospodaření s energií pro dílčí pracovní místa společnosti i její organizační útvary.

Závazky integrované politiky systémů řízení jsou pro vedení společnosti východiskem pro stanovování konkrétních, časově vymezených a periodicky kontrolovaných cílů a cílových hodnot v oblastech BOZP, PZH, životního prostředí a hospodaření s energií.

Integrovaná politika systémů řízení BOZP, PZH, životního prostředí, kvality a hospodaření s energií je závazná pro všechny zaměstnance PRECHEZA a.s. a přístupná veřejnosti. Je sdělována všem osobám, které pracují pro společnost nebo z jejího pověření. Za její zavedení, pochopení a udržování na všech úrovních organizace odpovídá vedení společnosti.

Certifikace systémů řízení

Kontrolní návštěva externí auditorské firmy BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, spol. s r.o., v dubnu 2015 potvrdila soulad integrovaného systému environmentálního managementu a managementu jakosti s požadavky mezinárodní normy ISO 14001 a ISO 9001. Zároveň auditorská firma prověřila, zda organizace udržuje systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v souladu s požadavky normy OHSAS 18001 a následně potvrdila platnost příslušného certifikátu.

Soulad s požadavky právních a jiných předpisů

PRECHEZA a.s. splnila za rok 2015 své ohlašovací povinnosti prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností ISPOP.

Stanovená měření v roce 2015 prokázala shodu provozu společnosti se závaznými emisními limity na všech zdrojích, jak v oblasti ovzduší, tak vod. Nakládání s odpady bylo řešeno ve smyslu platných povolení.

Společnost provozuje dostatečně účinný systém na identifikaci právních a jiných požadavků, na kontrolu jejich praktického provádění a včasné řešení případných nápravných opatření.

Rozvoj a investice

V rámci investičního plánu technického rozvoje v roce 2015 byly realizovány tyto investiční akce s pozitivním vlivem na životní prostředí

- dokončení rekonstrukce S1
- rozšíření výroby monosalu ze zelené skalice
- instalace nové sušárny a odlučovačů prachu na sušení TB

Uvedené investiční akce se promítly především do zvýšení účinnosti odlučování emisí, zvýšení energetické účinnosti a ve zlepšení využití meziproduktů.

Výdaje na životní prostředí

Precheza a.s. vynaložila do oblasti životního prostředí v roce 2015 celkem 102 mil. Kč.

Od počátku 90.let minulého století bylo v oblasti životního prostředí investováno cca 1,5 mld. Kč. Provozní výdaje na všechna zařízení souvisejících s ekologií činí v posledních letech dalších cca 300 mil. Kč v průměru ročně.

Ochrana ovzduší

Precheza a.s. je provozovatelem stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší:

1. Výroba anorganických pigmentů
2. Výroba kyseliny sírové (S1)

S provozem těchto zdrojů jsou spojeny emise SO_x (vyjádřené jako SO₂), tuhých znečišťujících látek (TZL), NO_x (vyjádřené jako NO₂) a CO, pro něž jsou stanoveny relevantní závazné emisní limity pro dílčí výdychy a měřící místa.

Celkové emise do ovzduší (vyjádřené v tunách za rok) v roce 2015 a v předchozích letech ukazuje následující tabulka:

Emise do ovzduší byly v souladu s limity stanovenými integrovaným povolením a s požadavky na tzv. nejlepší dostupné technologie (BAT) vyjádřené v evropských referenčních dokumentech (BREF).

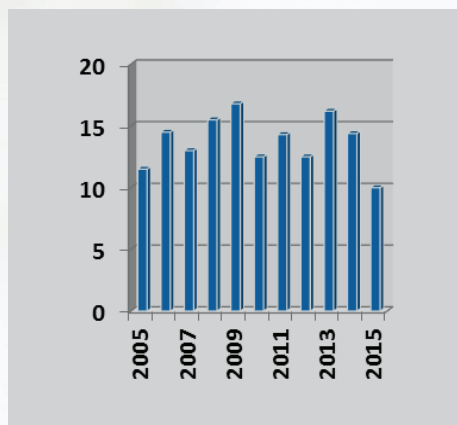
Rok	SO ₂	TZL	NO ₂	CO
2013	317	16,2	60,9	6,5
2014	471	14,4	64,9	9,1
2015	183	10,0	72	8,0

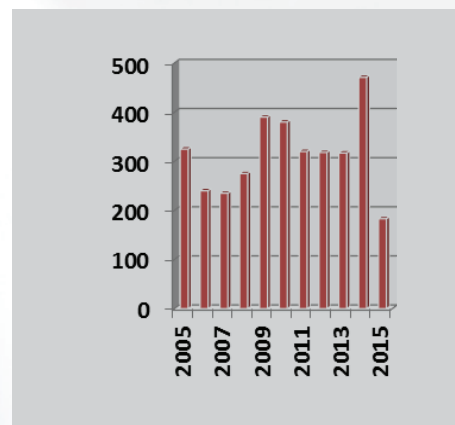
V řadě položek má Precheza a.s. stanoveny v rámci integrovaného povolení přísnější limity než jsou národní obecné a specifické limity pro ČR, či než limity z příslušných směrnic ES. Emise jsou svými hodnotami většinou na spodní hranici intervalu pro nejlepší evropské dostupné techniky, což značí maximální výkonnost v rámci odvětví výroby pigmentů v EU.

Vývoj emisí do ovzduší v posledních letech pro klíčové látky znázorňují následující grafy:

TZL (t)

SO₂ (t)

Významný pokles emisí SO₂ v roce 2015 byl způsoben dlouhodobou odstávkou výroby kyseliny sírové po poruše v roce 2014. Precheza na tento vývoj reagovala nákupem kyselin a energií od externích dodavatelů. Dále se do hodnot emisí SO₂ a TZL poprvé pozitivně promítly akce provedené v předchozím období na výrobně titanové běloby, tzn. instalace dalšího reaktoru SULFACID na lince zachycování exhalací z technologického uzlu kalcinace a rekonstrukce zachycování prachu z mlýnice ilmenitu a dopravních cest ilmenitu.

Od roku 2013 je Precheza zařazena do evropského systému obchodování povolenek na emise skleníkových plynů (EU ETS). V roce 2015 byla evidována produkce 87 156 tun CO_{2e} (v roce 2014 to bylo 84 905 t CO_{2e} a v roce 2013 byla evidována produkce 75 482 tun CO_{2e}). Nárůst opět souvisí s navýšením výroby titanové běloby, resp. se související vyšší spotřebou vápence na neutralizační stanici a dále páry a zemního plynu v tepelných procesech výroby pigmentů.

Ochrana vod

Úspoře přírodních zdrojů, minimalizaci znečištění a opětovnému využití vod v technologii věnuje Precheza dlouhodobě maximální pozornost. Odpadní vody jsou čištěny, jejich množství a kvalita odpovídá ve všech ukazatelích integrovanému povolení. Neutralizací vybraných technologických vod se získává bílý sádrovec PREGIPS, ze zbývajících je vyráběn červený sádrovec PRESTAB.

Z pohledu ochrany podzemních vod je dlouhodobě a pravidelně prováděn monitoring kvality podzemních vod v areálu společnosti i v jeho širším okolí. Sledování a vyhodnocování je prováděno odbornou hydrogeologickou firmou.

Precheza a.s. má stanovené přípustné emisní limity vypouštěného znečištění v odpadních vodách na odtoku z neutralizační stanice a to pro obsahy rozpustných anorganických solí (RAS), síranových iontů, nerozpustných látek (NL), celkového železa ($Fe_{\text{celk.}}$) a pro chemickou spotřebu kyslíku ($CHSK_{\text{Cr}}$).

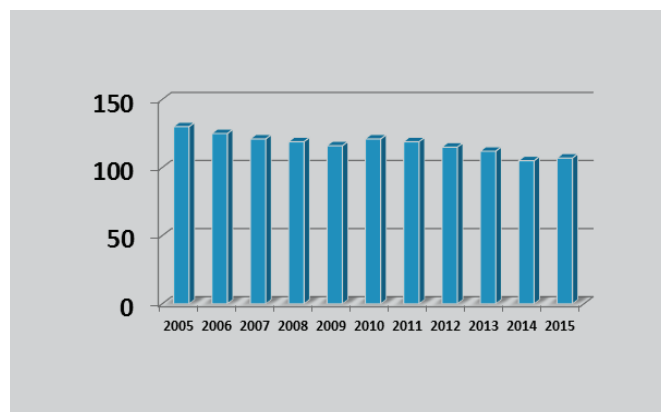
Celkové emise do vod v roce 2015 a v předchozích letech ukazuje následující tabulka:

Rok	RAS (t/rok)	Sírany (kg/t TB)	NL (t/rok)	Fe celkově (t/rok)	CHSK _{Cr} (t/rok)
2013	8 129	112	11	0,6	76
2014	8 909	105	14	0,5	64
2015	8 630	107	14,5	0,8	66,2
Emisní limit	15 000	400	80	18	250

Rovněž emise do vod byly v souladu s limity stanovenými integrovaným povolením a s požadavky na tzv. nejlepší dostupné technologie (BAT) vyjádřené v evropských referenčních dokumentech (BREF).

Pro výrobu titanové běloby jsou charakteristické emise síranů do odpadních vod. Vývoj tohoto parametru v posledních letech ilustruje graf:

Sírany
(kg/t TiO₂)

Odpady

Minimalizace produkce odpadů a jejich opětovné využívání je trvalým záměrem společnosti. Nakládání s odpady v roce 2015 probíhalo v souladu s platnou legislativou v odpadovém hospodářství.

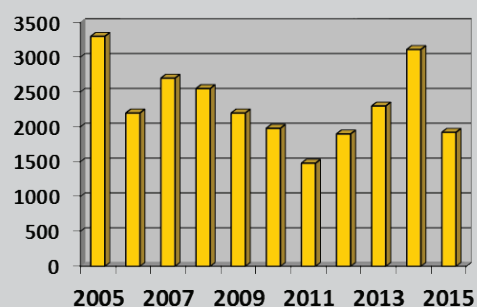
Celková produkce odpadů:	1 923 t
- odpady kategorie „O“ ostatní:	1 512 t
- odpady kategorie „N“ nebezpečné:	412 t od externích firem zpracováno 37,94 t

Celkový objem přenesených odpadů z provozovny byl nižší než v roce minulém (3 111 tun v roce 2014), avšak byl vyšší objem odpadu kategorie N (120 tun v roce 2014), zejména z důvodu rozsáhlé investiční a obnovné činnosti.

Nebezpečný odpad byl zneškodněn na skládkách a ve spalovně. Na neutralizační stanici PRECHEZA a.s. bylo zpracováno 37,94 tun odpadu jako vstupní suroviny a 412 tun bylo předáno oprávněné firmě k zneškodnění, z tohoto množství bylo 252,6 t z prostoru deponie zelené skalice.

Vývoj v oblasti odpadů
je z dlouhodobého pohledu následující:

Odpady (t)

Spotřeba energií

Spotřebu energií v roce 2015 a v předchozích letech ukazuje následující tabulka:

Rok	2013	2014	2015
Elektrická energie (GJ)	231 541	256 032	228 616
Spotřeba páry (GJ)	710 027	798 992	647 402
Spotřeba plynu (GJ)	656 402	719 660	814 412
Celková spotřeba energií (GJ)	1 597 970	1 774 684	1 690 430
Spotřeba vody - z řeky (m ³)	2 262 552	2 449 490	2 268 550
- pitné (m ³)	46 825	46 591	49 614

Energetická náročnost výroby - vyjádřená v GJ spotřebovaných energií na tunu vyrobeného pigmentu - vykazuje v posledních letech, včetně roku 2015, sestupný trend.

Bezpečnost práce

Precheza a.s., ve smyslu svého závazku v rámci integrovaného systému řízení usiluje o zlepšování své výkonnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Využívá k tomu řadu nástrojů – od posilování povědomí zaměstnanců k bezpečné práci opakovanými školeními a spoluúčastí zaměstnanců až po intenzivní kontrolní činnost ze strany vedoucích zaměstnanců společnosti.

Používaným měřítkem pro úroveň bezpečnosti práce je počet pracovních úrazů na 100 zaměstnanců. Za pracovní úraz se považuje poškození zdraví s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny. Hodnoty dosažené v roce 2015 a v předchozích letech jsou následující:

Rok	Počet pracovních úrazů	Četnost/ 100 zaměstnanců	Závažnost (prům. % prac. neschopnosti)
2013	11	1,77	0,21
2014	7	1,12	0,28
2015	11	1,75	0,14

Za příčinami úrazů stojí především nepozornost a podcenění rizika. Statisticky nejvíce úrazů bylo zaznamenáno při pádech a při manipulaci s nástroji a předměty (po 4 případech), dále pak následkem průmyslových škodlivin jako je opaření parou nebo při práci s nářadím (po 2 případech). Ve všech případech úrazů byly přijaty příslušné nápravné opatření.

Shoda hygienických požadavků s pracovními podmínkami ve společnosti je zajišťována periodickým monitoringem pracovních podmínek, zejména měřením úrovně průmyslových škodlivin v pracovním prostředí (hlavně prach a hluk) v autorizované laboratoři. Provedená měření indikovala shodu s aktuální kategorizací prací.

Společenské aktivity

Při rozvoji společenských vztahů respektuje PRECHEZA a.s. jeden z hlavních principů Responsible Care - informační otevřenost.

PRECHEZA a.s. pravdivě a včas informuje veřejnost o svém vlivu na životní prostředí a o realizaci programu komplexní ochrany životního prostředí. Prostřednictvím médií seznamuje širokou veřejnost s výrobním programem a s výsledky realizace programu environmentálního managementu. Zaměřuje se vždy na včasné projednávání svých investičních záměrů s veřejnoprávními orgány.

Společnost již několik let získává prestižní ohodnocení v anketě Zaměstnavatel roku v rámci regionu.

Sponzorské a propagační aktivity jsou zaměřeny především na vybrané zájmové skupiny (zvláště děti a mládež) s cílem propagovat a vysvětlovat úlohu chemického průmyslu v našem každodenním životě i v budování vyspělé ekonomiky. PRECHEZA a.s. získává mladé lidi pro studium chemie a celkově přispívá ke zlepšení kvality života v regionu a podporuje vybrané kulturní a sportovní akce.

Se svými bývalými zaměstnanci udržuje trvalý styk a pravidelně s nimi organizuje společné akce. Všem je také poskytován časopis zaměstnanců Noviny Precheza.

Pro svých 627 zaměstnanců PRECHEZA pořádá různé akce – Ples zaměstnanců, sportovní den pro zaměstnance a jejich rodiny, celodenní cyklistická vyjížďka Cyklotour nebo „Větrání plic“ pro turisty. PRECHEZA je též spoluorganizátorem oblíbeného dálkového běhu PRECHEZA AGROFERT Run, kterého se zúčastnilo více než 800 sportovců z řad zaměstnanců i veřejnosti. PRECHEZA se také pravidelně zapojuje do celorepublikové výzvy „Do práce na kole“, jejímž cílem je motivovat zaměstnance ke sportu a ochraně životního prostředí.

PRECHEZA a.s. chce péči o budovy v areálu a údržbou zeleně v něm i blízkém okolí zpříjemnit pracovní prostředí zaměstnancům, návštěvníkům i obyvatelům města. Jejím cílem je prohlubovat společenskou roli jednoho z největších podnikatelských subjektů v regionu a ukázat široké veřejnosti, že je bezpečný, moderní a dobře řízený podnik s budoucností.

Vybrané společensky prospěšné aktivity a.s. PRECHEZA:

- finanční i materiální podpora mateřských škol v přerovském regionu
- dlouholetá spolupráce se SPŠ Hranice, Univerzitou Pardubice, VŠCHT Praha, Univerzitou Palackého Olomouc a VUT Brno
- okresní kolo chemické olympiády a malé chemické olympiády
- charitativní příspěvek organizaci Kappa Help pro lidi v těžké životní situaci
- podpora Československého jazzového festivalu a festivalu Blues nad Bečvou
- spolupráce v rámci Svazu chemického průmyslu
- generální partner extraligového volejbalového týmu žen PVK PRECHEZA
- podpora motoristických soutěží pořádaných Autoklubem PRETIOX
- realizace konkrétních opatření místního programu ke zlepšení kvality ovzduší pro město Přerov

Identifikační údaje akciové společnosti

Obchodní jméno: **PRECHEZA a.s.**
Sídlo: **nábř. Dr. Edvarda Beneše 1170/24**
Přerov I - Město
750 02 Přerov
Česká republika

Ident. číslo: 26872307
VAT: CZ 26872307
OKEČ: 241200
Telefon: +420 581 252 111
Fax: +420 581 217 048
Email: precheza@precheza.cz

Společnost zapsána v Obchodním rejstříku vedeném
Krajským soudem v Ostravě, oddíl B, vložka 2953.

www.precheza.cz

 PRECHEZA